

KOANY III

*z jęz. chińskiego przełożył
Bernard Moroz*

1.

Pewnego razu, gdy Nauczyciel (Wutai Yinfeng) pchał taczkę, Wielki Mistrz Mazu rozsiadł się na drodze z wyciągniętymi nogami.

Nauczyciel rzekł: „Mistrzu, proszę zabierz nogi.”

Wielki Mistrz odpowiedział: „Wyciągnąłem i nie zabiorę.”

Nauczyciel odrzekł: „Podjechałem i się nie cofnę”, po czym przejechał miażdżąc nogi Wielkiego Mistrza. Wtedy to Mistrz wrócił do pawilonu Nauki, chwycił siekierę i zawołał: „Niech przyjdzie ten, który właśnie zmiażdżył nogi starego mnicha!” Nauczyciel stanął przed Mistrzem odsłaniając szyję.

Wielki Mistrz odłożył siekierę.

(„Jing de chuan deng lu”)

2.

Mistrz (Foku Weize) żegnając się z asystentem spytał: „Dokąd pójdziesz?”

Asystent odpowiedział: „Wszędzie tam, gdzie tylko można studiować Naukę Buddy”.

Mistrz rzekł: „Ja chyba też tutaj mam trochę Nauki Buddy.”

Gdy zaś asystent zapytał: ”Jaka jest ta twoja Nauka Buddy?”, Mistrz wyrwał z ubrania nitkę i pokazał asystentowi. Wtedy ten doznał oświecenia.

(„Zu tang ji”)

3.

Nanyu Huisi powiedział do zgromadzonych: ”Źródło Dao nie jest odległe, ocean natury nie leży daleko. Oczekujcie ich tylko od siebie, nie szukajcie u innych. Szukając nie znajdziecie, a nawet jeśli znajdziecie to nieprawdziwe.”

(„Wu deng hui yuan”)

4.

Gdy Nauczyciel (Yaoshan Weiyan) czytał sutrę, mnich spytał: „Mistrz nie pozwala nikomu czytać sutr, dlaczego więc sam czyta?”

Mistrz odrzekł: „Tylko próbuję zasłonić oczy.”

Mnich zapytał: „A czy ja mógłbym uczyć się tego od Mistrza ?”

Mistrz odpowiedział: „Najpierw musiałbyś umieć przejrzeć przez krowią skórę!”

(„Jing de chuan deng lu”)

5.

Nanquan powiedział: „Umysł nie jest Buddą, mądrość nie jest Dao.”
(„Wu men guan”)

6.

Mnich zapytał: „Budda różni się od wszystkich żywych istot, czy jest z nimi jednakowy?”

Nauczyciel (Chengtian Weijian) odpowiedział: „Gdy kwitną kwiaty całe drzewo staje się czerwone, gdy kwiaty opadają, wśród tysięcy gałązek panuje pustka.”

„To w końcu różni się, czy jest jednakowy?” – spytał znowu Mnich.

Nauczyciel rzekł: „Został tylko jeden kwiatek i obawiam się, że jutro porwie go wiatr.”
(„Wu deng hui yuan”)

7.

Gdy (Zhouxia Tianran) spędzając najzimniejszy okres zimy w klasztorze Huilin, wrzucił do ognia drewnianą figurę Buddy, opat skrzyczał go: „Jak możesz palić figurę Buddy?”

Tianran wygrzebując kijem popiół odpowiedział: „Palę żeby uzyskać prochy Buddy.”

Opat rzekł: „Jak można uzyskać prochy Buddy z drewnianego posągu?”

Mistrz odpowiedział: „ Skoro nie ma prochów, to spalę jeszcze dwa”
(„Wu deng hui yuan”)

8.

Gdy w dzieciństwie matka zabrała (Baizhang Huaihai'a) do świątyni, żeby pokłonić się Buddzie, Huaihai wskazując na posąg Czcigodnego zapytał: „Co to jest?”

„To jest Budda” – odpowiedziała matka

Syn powiedział: „Wygląda jak człowiek, nie różni się ode mnie, jak dorosnę też muszę taki być.”

(„Zu tang ji”)

9.

Na nocnym zgromadzeniu, odbywającym się bez świateł, Mistrz (Yaoshan Weiyuan) ogłosił: „Mam wam coś do powiedzenia, ale powiem dopiero gdy Byk urodzi cielę.”

Wtedy odezwał się jakiś mnich: „Byk urodził cielę, dlaczego więc nie mówisz?”

Mistrz powiedział: „Przynieście lampy!”

Mnich wycofał się w głąb grupy.

(„Jing de chuan deng lu”)